

Školitelský posudek na bakalářskou práci

Kateřina Pořádková Migration of historical populations. Isotopic signatures in human bones and their application in archaeological interpretations

Bioarcheologické studie lidských migrací jsou jedním z nosných informačních zdrojů soudobé environmentální archeologie. Významné články, přinášející nová data na toto téma, jdou do desítek a stále přibývají. Úkolem Kateřiny Pořádkové bylo v bakalářské práci rešeršního typu shromáždit informace na téma historických migrací v nejširším slova smyslu a ukázat nové výsledky takových izotopových studií z kostí na pohřebištích, které jsou tématu lidských migrací relevantní. Byl to nelehký úkol, zvláště když si uvědomíme, že adeptka nestuduje primárně biologický obor. Kateřina se však úkolu zhodila odpovědně. Musela se vypořádat se dvěma hlavními úkoly. Předně vysvětlit lidskou migraci obecně v kontextu soudobých archeologických poznatků a zadruhé pochopit principy těch izotopových analýz, které mohou poskytnout věrohodný signál, odrážející autochtonitu a alochtonitu jedince na základě obsahu především izotopů stroncia.

S prvním úkolem, popisujícím příčiny, mechanismy a chronologie migrací Kateřina statečně bojovala. Výsledný tvar by vyžadoval větší čas a důslednější koncepční pojetí, je však otázka, zda je to hlavní cíl práce. Zajímavé je například zařazení hlubších otázek lidské evoluce, především problematiky „Out of Africa“ nebo zařazení indoevropské otázky, byť jde o jinou výzkumnou rovinu, související s typem jazykové identity. To však k minulosti a k archeologii nepochybňě patří. Přehled problematiky lidských migrací by si zasluhoval hlubší vhled do problematiky. Některé formulace nejsou příliš obratné, občas se při četbě této části objeví pocit nesourodosti a koncepční nejasnosti.

Druhý úkol, spočívající ve shromáždění informací především o stronciovém signálu v lidských kostech v globálním měřítku (studií je zatím nemnoho, zhruba do dvaceti významnějších). Tento úkol Kateřina zvládla. Bibliografie je rozsáhlá, autorka nevynechala z časopisecké produkce nic podstatného. Práce, psaná v angličtině, uvádí všechny podstatné výsledky soudobého výzkumu. Počty nepřesností nechám na oponentce.

Celkově lze uvést, že se bakalářská práce povedla, svůj cíl splnila. Práci doporučuji k obhajobě a navrhoji stupeň výborně mínus.

doc. PhDr. Jaromír Beneš, Ph.D.

V Českých Budějovicích dne 12. 6. 2014